

Załącznik do uchwały

Nr XXV / 219 /2010

Rady Powiatu Warszawskiego Zachodniego

z dnia 17 czerwca 2010r.

Powiatowy Program Działania Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych

Opracowanie :

Powiatowe Centrum

Pomocy Rodzinie

Spis treści

Spis treści	2
1. Wstęp.....	3
1.1. Informacje ogólne o Powiecie Warszawskim Zachodnim	3
1.2. Definicje niepełnosprawności.....	5
2. Kwestia niepełnosprawności w Powiecie Warszawskim Zachodnim.....	5
3. Diagnoza potrzeb osób niepełnosprawnych, mieszkańców gmin Powiatu Warszawskiego Zachodniego	10
3.1. Realizacja zadań z zakresu orzecznictwa	10
3.2. Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej	11
3.3. Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej.....	15
3.4. Edukacja dzieci i młodzieży niepełnosprawnej na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego	26
3.5. Dostosowanie powszechnej komunikacji oraz specjalistycznego transportu w gminach dla osób niepełnosprawnych.....	31
3.6. Zbiorcze zestawienie dostosowania budynków użyteczności publicznej dla osób niepełnosprawnych w Powiecie Warszawskim Zachodnim	33
3.7. Formy pomocy wobec osób niepełnosprawnych finansowane lub dofinansowane przez gminy w 2009 roku	34
4. Informacja o Instytucjach i organizacjach pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego	35
4.1. Instytucje	35
4.2. Organizacje pozarządowe.....	35
4.3. Charakterystyka wybranych Instytucji i Organizacji pozarządowe.....	36
5. Cele strategiczne.....	46
5.1. Usprawnienie systemu diagnozowania sytuacji osób niepełnosprawnych na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego.....	46
5.2. Polepszenie warunków życiowych osób niepełnosprawnych	46
5.3. Zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do różnych form kształcenia	47
5.4. Stworzenie dogodnych warunków do aktywizacji zawodowej	47
5.5. Promowanie istniejących form wsparcia oraz tworzenie nowych form pomocy.....	48
5.6. Usprawnienie współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.....	49
6. Przewidywane efekty programu.....	49
7. Główni realizatorzy programu	50

1. Wstęp

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych został opracowany zgodnie z art. 35a ust. 1 Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 92 z późn. zm.), który brzmi: „Do zadań powiatu należy: opracowanie i realizacja, zgodnie z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie:

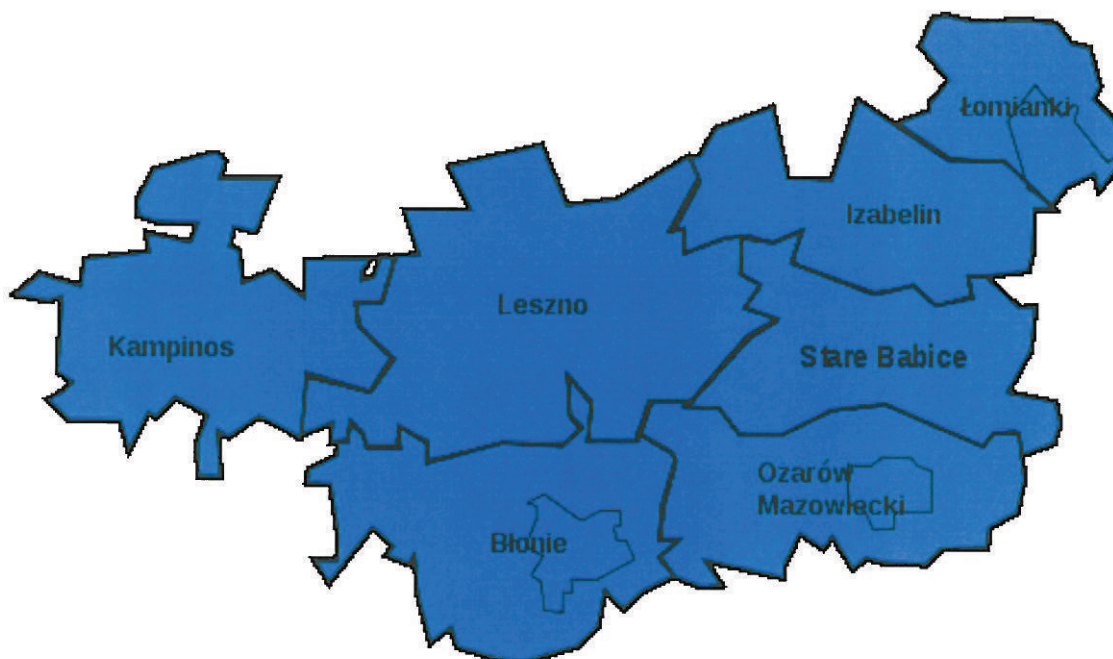
- a) rehabilitacji społecznej,
- b) rehabilitacji zawodowej i zatrudniania,
- c) przestrzegania praw osób niepełnosprawnych”.

Uchwałą Nr 59/2009 Zarządu Powiatu Warszawskiego Zachodniego z dnia 27 maja 2009 w sprawie określenia zasad powołania oraz działania zespołu do opracowania aktualizacji Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych do 2015 roku został powołany Zespół, w którego skład wchodzi przedstawiciele: Rady Powiatu, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Wydziału Oświaty, Kultury i Sportu, Ośrodków Pomocy Społecznej, Powiatowego Urzędu Pracy, służb porządkowych, organizacji pozarządowych działających na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego, co pozwoliło na szerokie podejście do problemów.

1.1. Informacje ogólne o Powiecie Warszawskim Zachodnim

Powiat Warszawski Zachodni leży w centralnej części Województwa Mazowieckiego. Rozciąga się za zachodnimi granicami Warszawy, jednak pomimo swojej nazwy nie obejmuje żadnej części Miasta Stołecznego Warszawy i graniczy z powiatami: grodziskim, pruszkowskim, sochaczewskim i nowodworskim. Liczy 98 999 mieszkańców i ma powierzchnię 533 km². Powiat tworzą gminy miejsko-wiejskie: Błonie, Łomianki, Ożarów Mazowiecki oraz wiejskie: Izabelin, Kampinos, Leszno i Stare Babice. Cechą wspólną gmin jest bardzo ścisły związek z Warszawą. Bliskość stolicy i mocne z nią powiązania wpływają na wszystkie dziedziny życia mieszkańców powiatu.

Rys. 1. Mapa Powiatu Warszawskiego Zachodniego

Według danych komórek ewidencji ludności urzędów gmin, na koniec 2009 roku Powiat Warszawski Zachodni zamieszkiwało 99 782 osób. Gęstość zaludnienia wynosiła 181 osób na 1 km². Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Liczba ludności w poszczególnych gminach Powiatu Warszawskiego Zachodniego (stan na 31.12.2009)

Gmina	Liczba ludności	Powierzchnia w km ²
Błonie	20 035	86
Izabelin	9 736	65
Kampinos	4 020	84
Leszno	8 945	125
Łomianki	21 671	38
Ożarów Mazowiecki	19 934	81
Stare Babice	15 441	64
Powiat ogółem	99 782	533

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z Ośrodków Pomocy Społecznej

Gęstość zaludnienia w poszczególnych gminach Powiatu Warszawskiego Zachodniego była zróżnicowana i wahała się od 48 w gminie Kampinos do 542 osób na km² w gminie Łomianki. Najmniejsze zaludnienie miały gminy położone na północnym zachodzie powiatu (Kampinos i Leszno).

1.2. Definicje niepełnosprawności

Według ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych „niepełnosprawność oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy”.

Wyżej wymieniona ustawa w art. 7 podaje, że: „rehabilitacja osób niepełnosprawnych oznacza zespół działań, w szczególności organizacyjnych, leczniczych, psychologicznych, technicznych, szkoleniowych, edukacyjnych i społecznych, zmierzających do osiągnięcia, przy aktywnym uczestnictwie tych osób, możliwie najwyższego poziomu ich funkcjonowania, jakości życia i integracji społecznej”. Natomiast w art.8 i art.9 definiuje pojęcie rehabilitacji zawodowej i społecznej:

- „rehabilitacja zawodowa ma na celu ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskanie i utrzymanie odpowiedniego zatrudnienia i awansu zawodowego przez umożliwienie jej korzystania z poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego i pośrednictwa pracy.”
- „rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu społecznym.”

Karta Praw Osób Niepełnosprawnych natomiast definiuje osoby niepełnosprawne jako „osoby, których sprawność fizyczna, psychiczna i umysłowa trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia życie codzienne, naukę, pracę oraz pełnienie ról społecznych, zgodnie z normami prawnymi i zwyczajowymi, mają prawo do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia oraz nie mogą podlegać dyskryminacji”.

2. Kwestia niepełnosprawności w Powiecie Warszawskim Zachodnim

W rozumieniu ustawy o pomocy społecznej niepełnosprawność oznacza stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy, powodujący trwałe lub okresowe utrudnienie, ograniczenie bądź uniemożliwienie samodzielnej egzystencji. Tymczasem obecnie niepełnosprawność jest również rozumiana jako wynik barier społecznych, ekonomicznych oraz fizycznych, jakie jednostka napotyka w środowisku zamieszkania. W związku z tym polityka społeczna powinna promować aktywne działania na wszystkich szczeblach życia społecznego oraz aktywnie wspierać wszelkie działania na rzecz równouprawnienia osób niepełnosprawnych, a także przeciwdziałać ich dyskryminacji i tworzyć mechanizmy wyrównujące szanse życiowe oraz warunki do korzystania z przysługujących im praw.

W spisach powszechnych ludności, które są najpełniejszym badaniem pozwalającym ustalić zarówno liczbę osób niepełnosprawnych, jaki i opisać szczegółową charakterystykę tej grupy, przyjmuje się, że osobą niepełnosprawną

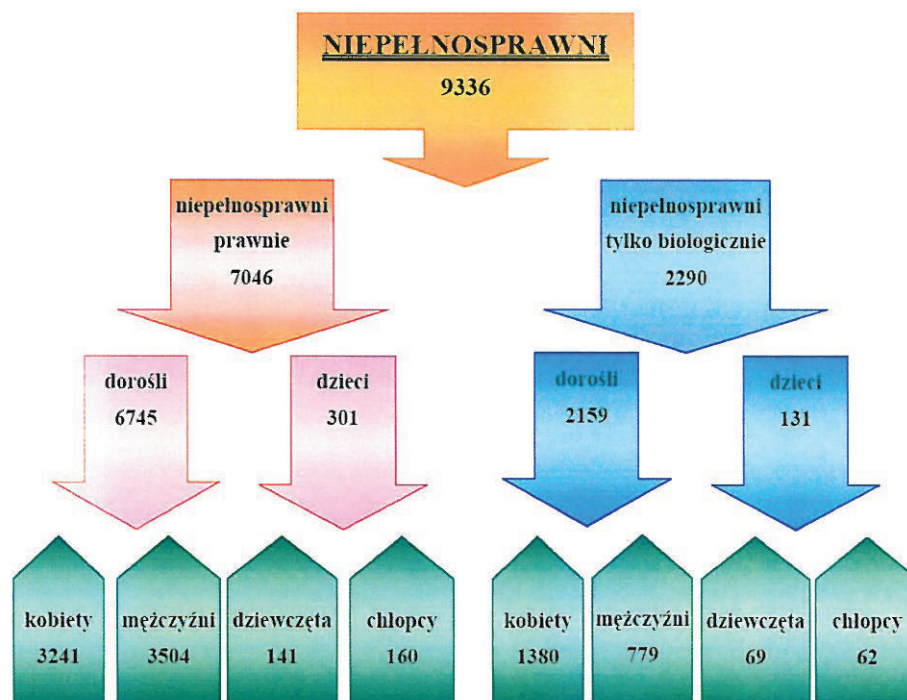
jest taka osoba, która posiada odpowiednie orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony lub osoba, która takiego orzeczenia nie posiada, lecz odczuwa ograniczenie sprawności w wykonywaniu czynności podstawowych dla swojego wieku (zabawa, nauka, praca, samoobsługa).

Zbiorowość osób niepełnosprawnych dzieli się na 2 podstawowe grupy:

- osoby niepełnosprawne prawnie, tj. takie, które posiadają odpowiednie, aktualne orzeczenie wydane przez organ uprawniony;
- osoby niepełnosprawne tylko biologicznie, tj. takie, które nie posiadają orzeczenia, ale odczuwają całkowicie lub poważnie ograniczoną zdolność do wykonywania czynności podstawowych.

Według Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 roku, w Polsce było niemal 5,5 mln osób niepełnosprawnych, co stanowiło **14,3% ogółu ludności**. Poniższe diagram i tabele przedstawiają dane na temat sytuacji osób niepełnosprawnych w Powiecie Warszawskim Zachodnim w 2002 roku.

Diagram 1. Osoby niepełnosprawne w powiecie według kategorii niepełnosprawności, wieku oraz płci w 2002 roku

Źródło: Strategia integracji i rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Warszawskiego Zachodniego na lata 2009-2013

W roku 2002 w Powiecie Warszawskim Zachodnim mieszkało 9.336 osób niepełnosprawnych (4.505 mężczyzn i 4.831 kobiet), co stanowiło **9,8% ogółu mieszkańców powiatu**. Wśród niepełnosprawnych prawnie było 6.745 dorosłych (3.241 kobiet i 3.504 mężczyzn) oraz 301 dzieci (141 dziewcząt i 160 chłopców).

Natomiast grupę niepełnosprawnych tylko biologicznie stanowiło 2.159 dorosłych (1.380 kobiet i 779 mężczyzn) oraz 131 dzieci (69 dziewcząt i 62 chłopców). Wskaźnik niepełnosprawności na 1000 mieszkańców wynosił 97,8. Poniższa tabela przedstawia szczegółowe dane na temat populacji osób niepełnosprawnych i ich procentowego udziału w ogólnej liczbie ludności poszczególnych gmin Powiatu Warszawskiego Zachodniego w 2002 roku.

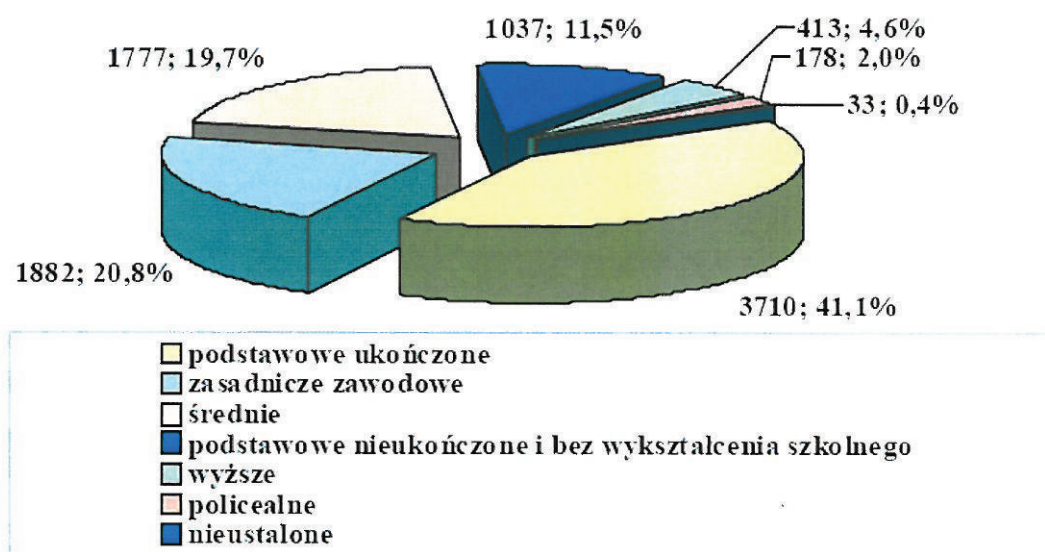
Tabela 2. Osoby niepełnosprawne w poszczególnych gminach powiatu w 2002 roku

Gmina	Liczba mieszkańców	Osoby niepełnosprawne
Błonie	19.639	2.172 (11,1%)
Izabelin	9.509	944 (10,5%)
Kampinos	3.956	414 (10,4%)
Leszno	8.121	815 (10%)
Łomianki	19.837	1.707 (8,6%)
Ożarów Mazowiecki	20.522	2.033 (9,9%)
Stare Babice	13.915	1.201 (8,6%)
Powiat ogółem	95.499	9,336(9,8%)

Źródło: Strategia integracji i rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Warszawskiego Zachodniego na lata 2009-2013

Z analizy powyższego zestawienia wynika, że największy odsetek osób niepełnosprawnych zanotowano w gminie Błonie (11,1%), a najmniejszy w gminach Łomianki i Stare Babice (po 8,6%). Jednym z głównych przejawów wykluczenia społecznego osób niepełnosprawnych jest bierność zawodowa. Wykluczenie z dostępu do pracy jest jednocześnie wyeliminowaniem z uczestnictwa w głównym nurcie życia społecznego. W skali całego kraju zdecydowana większość osób niepełnosprawnych – 84% – utrzymuje się głównie ze świadczeń społecznych: rent, emerytur i zasiłków. Jedynie dla 8% tej populacji główne źródło utrzymania stanowi praca, zaś kolejne 8% pozostaje na utrzymaniu innych osób, nie posiadając własnych środków na przeżycie. Według danych Powiatowego Urzędu Pracy dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego w Błoniu za 2007 rok, wśród 2.154 zarejestrowanych bezrobotnych było 42 niepełnosprawnych. Prawie połowa osób niepełnosprawnych w kraju legitymowała się w 2002 roku co najwyżej wykształceniem podstawowym. Wykształcenie średnie posiadało 19,2% osób niepełnosprawnych, a jedynie 3,7% wyższe. Należy zauważyć, że wykształcenie wyższe, w przypadku osób niepełnosprawnych, kilkakrotnie zwiększa ich szanse na podjęcie pracy. Z kolei osoby z wykształceniem podstawowym lub bez wykształcenia mają największe kłopoty z wejściem na rynek pracy lub z utrzymaniem zatrudnienia. Jeśli chodzi o Powiat Warszawski Zachodni, to strukturę ludności niepełnosprawnej w wieku 13 lat i więcej według wykształcenia w 2002 roku przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1. Osoby niepełnosprawne w wieku 13 lat i więcej w powiecie według poziomu wykształcenia w 2002 r.

Źródło: Strategia integracji i rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Warszawskiego Zachodniego na lata 2009-2013

Podobnie jak w całym kraju, także w Powiecie Warszawskim Zachodnim największa grupa niepełnosprawnych mieszkańców w wieku 13 lat i więcej w 2002 roku posiadała wykształcenie podstawowe (41,1%). Największy odsetek osób niepełnosprawnych z tym wykształceniem zanotowano w gminie Kampinos (52,6%), a najmniejszy w gminie Łomianki (34,9%). Wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymowało się 20,8% niepełnosprawnych mieszkańców powiatu, przy czym najwięcej osób z tym wykształceniem było w gminie Ożarów Mazowiecki (23,8%), a najmniej w gminie Łomianki (16,9%). Trzecią grupą, pod względem liczebności, były osoby niepełnosprawne z wykształceniem średnim. W Powiecie Warszawskim Zachodnim stanowiły one 19,7% wśród niepełnosprawnych powyżej 13. roku życia. Najwięcej było ich w gminie Łomianki (25,7%), zaś najmniej w gminie Kampinos (11,9%). Grupa osób z wykształceniem podstawowym nieukończonym i bez wykształcenia stanowiła 11,4% niepełnosprawnych mieszkańców powiatu – najwięcej było ich w gminie Błonie (14,5%), najmniej w gminie Ożarów Mazowiecki (8,1%). Wykształcenie wyższe posiadało 4,6% niepełnosprawnych mieszkańców powiatu, przy czym niemniej takich osób żyło w gminie Kampinos (0,7%), a najwięcej w gminie Łomianki (7,9%). Wykształcenie policealne miało 2% niepełnosprawnych mieszkańców powiatu. Najwięcej osób niepełnosprawnych z tym wykształceniem mieszkało w gminach Łomianki i Ożarów Mazowiecki (po 2,6%), najmniej w gminie Stare Babice – 1,1%.

Tabela 3. Osoby niepełnosprawne w gminach powiatu według poziomu wykształcenia w 2002 roku

Gmina	Liczba osób niepełnosprawnych w wieku 13 lat i więcej	Wykształcenie						
		wyższe	policealne	średnie	Zasadnicze zawodowe	podstawowe ukończone	nieukończone i bez wykształcenia	nieustalone
Błonie	2107	68 (3,2%)	31 (1,5%)	417 (19,8%)	462 (21,9%)	813 (38,6%)	305 (14,5%)	11 (0,5%)
Izabelin	914	64 (7%)	43 (2,6%)	429 (25,7%)	283 (16,9%)	583 (34,9%)	195 (11,7%)	7 (0,4%)
Kampinos	405	3 (0,7%)	5 (1,2%)	48 (11,9%)	85 (21%)	213 (52,6%)	48 (11,9%)	3 (0,7%)
Leszno	794	21 (2,6%)	14 (1,8%)	119 (15%)	159 (20%)	388 (48,9%)	88 (11,1%)	5 (0,6%)
Łomianki	1672	132 (7,9%)	43 (2,6%)	429 (25,7%)	283 (16,9%)	583 (34,9%)	195 (11,7%)	7 (0,4%)
Ożarów Mazowiecki	1976	74 (3,7%)	51 (2,6%)	407 (20,6%)	470 (20,6%)	812 (41,1%)	160 (8,1%)	2 (0,1%)
Stare Babice	1162	51 (4,4%)	13 (1,1%)	207 (17,9%)	266 (22,9%)	500 (43%)	121 (10,4%)	4 (0,3%)
Powiat ogółem	9030	413 (4,6%)	178 (2%)	1777 (19,7%)	1882 (20,8%)	3710 (41,1%)	1037 (11,4%)	33 (0,4%)

Źródło: Strategia integracji i rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Warszawskiego Zachodniego na lata 2009-2013

W 2002 roku najliczniejszą grupę niepełnosprawnych w Powiecie Warszawskim Zachodnim stanowiły osoby z wykształceniem podstawowym ukończonym – 3.710 osób, a najmniej liczną były osoby z wykształceniem policealnym - 178 osób. Struktura wykształcenia w powiecie odbiegała od ogólnopolskiej w grupie osób niepełnosprawnych z wykształceniem średnim i wyższym, których w ujęciu procentowym było więcej w Powiecie Warszawskim Zachodnim niż w kraju. Generalnie osoby niepełnosprawne w powiecie charakteryzowały się wyższym poziomem wykształcenia niż niepełnosprawni w Polsce.

3. Diagnoza potrzeb osób niepełnosprawnych, mieszkańców gmin Powiatu Warszawskiego Zachodniego

Diagnoza przedstawiona zostanie w oparciu o posiadaną bazę danych oraz badanie ankietowe przeprowadzone w okresie od lutego do maja 2010 roku. Kwestionariusz pt. „Analiza sytuacji osób niepełnosprawnych w gminach Powiatu Warszawskiego Zachodniego” został rozesłany do Ośrodków Pomocy Społecznej. O ocenę sytuacji osób niepełnosprawnych poproszony został również Powiatowy Urząd Pracy, realizujący zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej, a także Wydział Oświaty, Kultury i Sportu Starostwa Powiatu Warszawskiego Zachodniego.

Z analizy danych zawartych w ankietach wynika m.in., że:

- wśród rodzajów niepełnosprawności dominuje niepełnosprawność z przyczyn: uszkodzeń narządu ruchu, neurologicznych i schorzeń narządów wewnętrznych.
- największą grupę wśród osób niepełnosprawnych stanowią osoby z orzeczoną umiarkowaną stopniem niepełnosprawności wydaną przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności lub orzeczeniem równoważnym wydaną przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych o całkowitej niezdolności do pracy.

3.1. Realizacja zadań z zakresu orzecznictwa

Z roku na rok liczba osób niepełnosprawnych powiększa się o kilkaset osób, które uzyskują orzeczenie z Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności, co przedstawia tabela nr 1.

Tabela 4. Realizacja zadań z zakresu orzecznictwa dotyczących Powiatu Warszawskiego Zachodniego w latach 2006 – 2009

Realizacja zadań z zakresu orzecznictwa	Ilość złożonych, rozpatrzonych wniosków, wydanych orzeczeń/opinii w poszczególnych latach			
	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.
Wnioski złożone	796	933	825	998
Wnioski rozpatrzone	778	816	855	1082
Wydane orzeczenia o niepełnosprawności	531	568	617	684
Wydane legitymacje osobom niepełnosprawnym	214	211	223	391

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

Wnioski składane do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Grodzisku Mazowieckim, który orzeka dla Powiatów: Warszawskiego Zachodniego, Pruszkowskiego i Grodziskiego, systematycznie rosną z roku na rok. Jedynie w 2008 roku nastąpił spadek liczby złożonych wniosków o 108 podań w porównaniu do roku 2007r. Natomiast w 2009 roku było ich już 998.

Rośnie również liczba rozpatrzonych wniosków. Podczas gdy różnica między 2007 a 2006 rokiem wynosiła 38 wniosków, tak różnica między rokiem 2009 a 2008 to już 227 wnioski.

Podobnie wygląda liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności. W 2008 było ich 617 a w 2009 wzrosło do 684.

3.2. Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizuje zadania z zakresu rehabilitacji społecznej finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Do podstawowych obowiązków należy realizacja zadań powiatu z zakresu dofinansowań do:

- uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- działań mających na celu likwidację barier architektonicznych i technicznych, w komunikowaniu się w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych przyznawanych osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów;
- imprez sportowych, kulturalnych, rekreacyjnych i turystyki osób niepełnosprawnych,

Tabela 5. Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej w latach 2006 – 2009

Rodzaj zadania	Ilość złożonych i zrealizowanych wniosków w poszczególnych latach			
	2006r.	2007r.	2008r.	2009r.
Dofinansowanie do pobytu na turnusie rehabilitacyjnym				
- złożone wnioski	373	339	323	270
- wnioski zrealizowane pozytywnie, w tym:	273	200	186	53
- dzieci i młodzież niepełnosprawna	30	28	31	40
- dorośli	243	172	155	13
Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych				
- złożone wnioski	39	31	29	13
- wnioski zrealizowane pozytywnie, w tym:	31	14	13	4
- dzieci i młodzież niepełnosprawna	14	3	1	2
- dorośli	17	11	12	2
Dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze				
- złożone wnioski	105	120	148	136
- wnioski zrealizowane pozytywnie, w tym:	100	111	139	129
- dzieci i młodzież niepełnosprawna	36	31	35	34
- dorośli	64	80	104	95
Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych				
- złożone wnioski *	11	13	15	14
- wnioski zrealizowane pozytywnie, w tym:	11	13	15	2
- dzieci i młodzież niepełnosprawna **	4	4	6	40
- dorośli ***	7	9	9	220

* - wnioski składane do 30 listopada roku poprzedzającego realizację zadania

** - przybliżona liczba dzieci uczestniczących w zadaniu

** - przybliżona liczba dorosłych uczestniczących w zadaniu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

Realizacja zadań z rehabilitacji społecznej zależna jest od wysokości przyznanych wg. algorytmu środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w danym roku.

W roku 2008 Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych wraz z Zespołem ds. przyznawania dofinansowania z zakresu rehabilitacji społecznej, finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wzięła pod uwagę fakt wpłynięcia do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie bardzo dużej liczby wniosków osób niepełnosprawnych ubiegających się o dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych. Wiązało się to z brakiem możliwości zaspokojenia wszystkich potrzeb w tym zakresie. Dlatego postanowiono, iż pierwszeństwo w otrzymaniu dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych mają dzieci i młodzież ucząca się do 24 roku życia.

W odniesieniu do lat poprzednich, w 2009 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie otrzymało zmniejszoną kwotę środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W związku z powyższym Powiatowa Społeczna Rada i Zespół ds. przyznawania dofinansowania, utrzymały w mocy zasady przyznawania dofinansowań z 2008 roku, oraz wprowadziły kolejne ograniczenia w postaci zawieszenia programów dofinansowania do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych osób dorosłych, sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych a także likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych została zawieszona do odwołania.

Dzięki dodatkowym środkom finansowym z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych udało się pod koniec 2009 roku zrealizować 2 wnioski o dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych oraz 2 wnioski w ramach sportu, kultury, rekreacji i turystyki.

Na rok 2010 o dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i sportu wpłynęło 13 wniosków.

Program Operacyjny Kapitał Ludzki

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Powiecie Warszawskim Zachodnim w lipcu 2008 roku rozpoczęło realizację projektu pt.: "Aktywność szansą na lepsze jutro" współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Działania 7.1.2 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie.

Działania związane z aktywną integracją objęły wsparciem łącznie 80 osób, w tym 65 osób niepełnosprawnych, będących uczestnikami Warsztatów Terapii Zajęciowej znajdujących się na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego. Za nadzór nad realizacją projektu odpowiedzialni byli pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Powiecie Warszawskim Zachodnim.

Założeniem aktywnej integracji było wyeliminowanie barier utrudniających aktywizację zawodową osób objętych wsparciem. W tym celu zorganizowano:

- indywidualne konsultacje z psychologiem,
- grupowe warsztaty zawodowe,
- indywidualne konsultacje z doradcą zawodowym.

Ponadto dla osób niepełnosprawnych przeprowadzono kursy zawodowe: z zakresu zakładania i pielęgnacji terenów zielonych dla 55 osób oraz z zakresu obsługi komputera dla 10 osób.

Celem indywidualnych konsultacji z psychologiem było omówienie zgłaszanych przez uczestników trudności oraz przedstawienie uczestnikom elementów komunikacji werbalnej i niewerbalnej. W ramach indywidualnych konsultacji z doradcą zawodowym oprócz elementów doradztwa zawodowego, Beneficjenci otrzymali wsparcie w zakresie nabycia umiejętności prawidłowego przygotowania dokumentów aplikacyjnych, tj. CV oraz listu motywacyjnego.

W ramach warsztatów zawodowych uczestnicy mogli przećwiczyć style autoprezentacji, rozmowy kwalifikacyjne.

Kurs zawodowy z zakresu zakładania i pielęgnacji terenów zielonych obejmował 49h, w trakcie których na terenie Domu Pomocy Społecznej w Sadowej przeszkolono 25 osób niepełnosprawnych a na terenie Domu Pomocy Społecznej w Bramkach przeszkolono 30 osób niepełnosprawnych. Zakres szkolenia obejmował zapoznanie z zasadami BHP w ogrodzie, zapoznanie z podstawowymi gatunkami roślin, zwłaszcza drzew i krzewów. Przeprowadzono zajęcia teoretyczne i praktyczne mające na celu zapoznanie z planowaniem i realizacją nasadzeń oraz zakładaniem i pielęgnacją trawników. Umożliwiono uczestnikom zdobycie umiejętności obsługi zmechanizowanego sprzętu do pielęgnacji zieleni.

Kurs zawodowy z zakresu obsługi komputera obejmował 49h, w trakcie których na terenie Centrum Terapii w Bramkach przeszkolono 10 osób niepełnosprawnych. Szkolenie obejmowało swoim zakresem zapoznanie uczestników z budową komputera, zapoznanie z systemem WINDOWS i podstawowymi zasadami pracy w tym systemie. Umożliwiono uczestnikom zdobycie praktycznych umiejętności pisania, sprawdzania pisowni, przenoszenia, kopiowania oraz drukowania tekstu, jak również posługiwania się Internetem i wyszukiwania informacji w sieci.

W 2009 roku działania związane z aktywną integracją objęły wsparciem łącznie 122 osoby, w tym 96 osób niepełnosprawnych, mieszkających na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego. Za nadzór nad realizacją projektu odpowiedzialni byli pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Powiecie Warszawskim Zachodnim.

Założeniem aktywnej integracji było wyeliminowanie barier utrudniających aktywizację zawodową osób objętych wsparciem. Instrumenty oferowane w ramach programu obejmowały takie działania jak:

- kurs zawodowy - nauka pracy sprzątacza/sprzątaczkę dla 34 osób,
- kurs zawodowy - nauka pracy portiera/portierki dla 16 osób,
- kurs zawodowy malarsko - remontowy dla 5 osób,
- kurs wikliniarstwa dla 20 osób,
- kurs komputerowy dla 10 osób
- trening kompetencji i umiejętności społecznych dla 37 osób,
- indywidualne konsultacje z psychologiem dla 39 osób,
- indywidualne konsultacje z doradcą zawodowym dla 39 osób
- turnus rehabilitacyjny dla 20 osób.

W wyniku realizacji projektu wzrosły umiejętności uczestników, które są niezbędne do poprawy funkcjonowania na rynku pracy.

Tym samym projekt przyczynił się do:

- wzrostu samooceny,
- wzrostu pewności siebie,
- zdobycia dodatkowego doświadczenia zawodowego oraz praktycznych umiejętności zawodowych,
- podniesienia lub nabycia umiejętności poszukiwania pracy,
- podniesienia lub nabycia umiejętności rozmowy z pracodawcą,
- podniesienia lub nabycia umiejętności zaprezentowania swoich mocnych stron,
- nabycia lub poprawy umiejętności napisania CV i listu motywacyjnego,
- podniesienia umiejętności skutecznej komunikacji,
- podniesienia kompetencji społecznych osób niepełnosprawnych.

Każdego roku na zakończenie organizowane były spotkania w których brały udział osoby niepełnosprawne, będące uczestnikami projektu wraz ze swoimi opiekunami, a także wszystkie osoby biorące udział w realizacji projektu. Na spotkaniach tych zostały wręczone zaświadczenia ukończenia kursów i certyfikaty potwierdzające udział w projekcie oraz drobne upominki w ramach promocji projektu.

3.3. Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej

W okresie 01.01.2006 – 31.03.2009 zadania w zakresie przyznawania pożyczek na rozpoczęcie bądź wznowienie działalności gospodarczej oraz przyznawania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej lub na wniesienie wkładu do spółdzielni przez osoby niepełnosprawne realizowane były bezpośrednio przez Starostę. Zlecenie powyższych zadań do realizacji przez Powiatowy Urząd Pracy w Błoniu nastąpiło 01.04.2009 roku. Rozporządzenie z dnia 22 maja 1998 r. w sprawie szczególnych zasad udzielania, oprocentowania, spłaty, rozkładania na raty i umarzania pożyczek dla osób

niepełnosprawnych zostało uchylone przez zmianę do ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych z dniem 30.07.2007r.

Z danych uzyskanych z Powiatowego Urzędu Pracy dotyczących osób niepełnosprawnych zatrudnionych i zarejestrowanych na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego na dzień 31 grudnia 2009 roku wynika:

- liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako:
 - osoby bezrobotne – 34 osoby
 - osoby poszukujące pracy – 22 osoby
- liczba osób niepełnosprawnych zatrudnionych w:
 - Zakładach Pracy Chronionej – 414 osób

Dane zebrane w roku 2009 przez Powiatowy Urząd Pracy w Błoniu, realizujący zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej wskazują:

- liczba wniosków na przystosowanie stanowiska pracy – 0
 - liczba rozpatrzonych pozytywnie – 0
- liczba osób niepełnosprawnych zatrudnionych na przystosowanych stanowiskach - 0
- kwota środków na zwrot kosztów przystosowania tworzonych lub istniejących stanowisk pracy – 0 zł.
- liczba wniosków o przyznanie refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej – 1
 - liczba rozpatrzonych pozytywnie – 0
- liczba złożonych wniosków o przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej lub na wniesienie wkładu do spółdzielni przez osoby niepełnosprawne – 3
 - wnioskowana kwota – 126 840,00 zł.
 - liczba zawartych umów – 3
 - kwota wypłacona – 93 200,00zł.
- liczba osób niepełnosprawnych skierowanych na szkolenia – 2 osoby
- liczba osób niepełnosprawnych, która ukończyła szkolenia – 2 osoby
- koszty ukończonych szkoleń – 6 776,00 zł.

Tabela 6. Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej w latach 2006 – 2009

Rodzaj zadania	Ilość złożonych i zrealizowanych wniosków w poszczególnych latach			
	2006	2007	2008	2009
Pożyczki na rozpoczęcie bądź wznowienie działalności gospodarczej do 30.07.2007r.:				
- złożone wnioski	1	1	-	-
- wnioski zrealizowane pozytywnie	1	1	-	-
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej lub na wniesienie wkładu do spółdzielni od 30.07.2007 r.				
- złożone wnioski	-	-	5	3
- wnioski zrealizowane pozytywnie	-	-	3	3
Szkolenie osób niepełnosprawnych organizowane przez Powiatowy Urząd Pracy				
-złożone wnioski	3	7	5	2
- wnioski zrealizowane pozytywnie	3	7	5	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Błoniu na podstawie sprawozdań rzeczowo – finansowych z realizacji zadań z zakresu rehabilitacji i zatrudnienia osób niepełnosprawnych finansowanych ze środków PFRON za poszczególne lata

W latach 2006 – 2009 wpłynęło łącznie 17 wniosków na szkolenie osób niepełnosprawnych i każdy z nich został rozpatrzony pozytywnie. W samym 2009 roku zgłosiły się i ukończyły szkolenia 2 osoby. Koszt szkoleń wyniósł 6 776,00 zł.

W 2009 roku wpłynął 1 wniosek o przyznanie refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej. Złożony wniosek pozostał bez rozpatrzenia ze względu na brak środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na realizację tego zadania. W dniu 11.01.2010 r. firma poinformowała telefonicznie o rezygnacji z ubiegania się o refundację kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej. W tym samym roku kwota wypłaconych środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej lub na wniesienie wkładu do spółdzielni przez osoby niepełnosprawne wyniosła 93 200,00 zł.

Poniższa tabela przedstawia liczbę osób bezrobotnych posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Błoniu.

Tabela 7. Osoby bezrobotne posiadające orzeczenie o niepełnosprawności w latach 2007 – 2009

Tytuł	2007r.	2008r.	2009r.
Ogółem	42	52	34
– mężczyźni	24	25	18
– kobiety	18	27	16
Stopień niepełnosprawności			
znaczny	1	3	0
umiarkowany	19	33	22
lekki	22	16	12
Rodzaj niepełnosprawności			
upośledzenie umysłowe	0	1	2
choroby psychiczne	2	3	4
zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	3	3	2
choroby narządu wzroku	1	4	2
upośledzenie narządu ruchu	15	10	7
epilepsja	1	1	1
choroby układu oddechowego i układu krążenia	3	5	2
choroby układu pokarmowego	2	2	1
choroby układu moczowo – płciowego	0	1	0
choroby neurologiczne	4	8	6
inne	3	2	2
nieustalony	8	12	5
Wykształcenie			
wyższe	0	2	1
policealne i średnie zawodowe	11	11	10
średnie ogólnokształcące	3	4	2
zasadnicze zawodowe	16	13	10
gimnazjalne	0	1	3
podstawowe i podstawowe nieukończone	12	21	8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Błoniu

Liczba osób niepełnosprawnych ogółem na koniec 2009 roku (34 osoby) zmniejszyła się w stosunku do roku 2008 o 18 osób (52 osoby). Jest to duża różnica w porównaniu z latami poprzednimi (2007 – 42 osoby i 2008 – 52 osoby), gdzie różnica wynosiła 10 osób, a liczba zarejestrowanych zwiększyła się.

Wśród osób bezrobotnych posiadających orzeczenie większość stanowią mężczyźni – 18 osób na 34 zarejestrowane. Inaczej niż w roku poprzednim – na 52 osoby zarejestrowane 27 to kobiety.

Tylko w 2007 roku dominującym był lekki stopień niepełnosprawności, pozostałe lata zdecydowaną większość stanowił umiarkowany. W 2009 nie ma osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

Jeżeli chodzi o rodzaj niepełnosprawności niezmiennie od trzech lat upośledzenie narządu ruchu stanowi najczęstsze schorzenie (15 osób w 2007 roku, 10 w 2008 i 7 w 2009 roku), choroby neurologiczne są na drugim miejscu.

Czynnikiem, który ma istotny wpływ na zdobycie pracy jest poziom wykształcenia, a bezrobotni niepełnosprawni to głównie osoby legitymujące się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (10) oraz zasadniczym zawodowym (10). W roku 2007 najwięcej osób niepełnosprawnych zarejestrowanych miało wykształcenie zasadnicze zawodowe (16 osób na 42 zarejestrowane), a w 2008 podstawowe i podstawowe nieukończone (21 osób na 52 zarejestrowane). Tylko 1 osoba w 2009 roku w tej kategorii bezrobotnych posiadała wykształcenie wyższe.

W tym samym czasie w 2009 roku wyłączono z ewidencji 70 bezrobotnych posiadających orzeczenie o niepełnosprawności. To o 43 osoby więcej niż w 2008 r. Głównie z powodu rezygnacji lub braku potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy – 35 osób. 11 osób podjęło pracę, 4 utraciły status osoby niepełnosprawnej, 2 rozpoczęły staż, 1 pracę społecznie użyteczną a 17 osób z innych powodów jak np. rozpoczęcie kontraktu socjalnego, ukończenie 60/65 rok życia, uzyskanie opodatkowanego przychodu, uzyskanie prawa do renty.

Jest to dwa razy więcej osób w porównaniu z rokiem 2007 – 35 osób, z czego 13 z nich z powodu podjęcia pracy.

Tabela 8. Wyłączenie z ewidencji osób bezrobotnych Powiatowego Urzędu Pracy w latach 2007 – 2009

Przyczyna wyłączenia	2007r.	2008r.	2009r.
Ogółem	35	27	70
podjęcie pracy	13	9	11
rozpoczęcie stażu	0	0	2
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej	0	0	1
rezygnacja lub niepotwierdzeni gotowości do pracy	16	10	35
utrata statusu osoby niepełnosprawnej	3	5	4
inne (rozpoczęcie kontraktu socjalnego, ukończenie 60/65 rok życia, uzyskanie opodatkowanego przychodu, uzyskanie prawa do renty)	3	3	17

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Błoniu

Zestawienie liczby osób poszukujących pracy posiadających orzeczenie o niepełnosprawności zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Błoniu obrazuje poniższa tabela.

Tabela 9. Osoby poszukujące pracy posiadające orzeczenie o niepełnosprawności w latach 2007 – 2009

Tytuł	2007r.	2008r.	2009r.
Ogółem	24	32	22
– mężczyźni	13	20	13
– kobiety	11	12	9
Stopień niepełnosprawności			
znaczny	7	7	9
umiarkowany	12	18	10
lekki	5	7	3
Rodzaj niepełnosprawności			
upośledzenie umysłowe	2	1	1
choroby psychiczne	0	1	1
zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	1	2	2
choroby narządu wzroku	2	4	5
upośledzenie narządu ruchu	12	14	6
epilepsja	0	0	0
choroby układu oddechowego i układu krążenia	1	3	2
choroby układu pokarmowego	0	0	0
choroby układu moczowo – płciowego	0	0	0
choroby neurologiczne	3	5	3
inne	0	0	0
nieustalony	3	2	2
Wykształcenie			
wyższe	1	2	2
policealne i średnie zawodowe	5	7	6
średnie ogólnokształcące	3	3	1
zasadnicze zawodowe	6	7	5
gimnazjalne	0	0	0
podstawowe i podstawowe nieukończone	9	13	8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Błoniu

Liczba osób niepełnosprawnych poszukujących pracę ogółem na koniec 2009 roku wynosi 22 osoby. W stosunku do roku 2008 (32 osoby) jest to spadek o 10 osób.

Wśród osób niepełnosprawnych poszukujących pracę większość stanowią mężczyźni – 13 osób na 22 zarejestrowane. Podobnie wygląda sytuacja w porównaniu z latami poprzednimi – w 2007 roku na 24 osoby zarejestrowane jako poszukujące pracę 13 z nich to mężczyźni, a w 2008 to już 20 mężczyzn na 32 osoby zarejestrowane.

W każdym podanym roku przeważa umiarkowany stopień niepełnosprawności – w 2007 roku na 24 osoby zarejestrowane 12 miało orzeczenia z tym stopniem, w 2008 roku 18 osób na 32 zarejestrowane, a w 2009 roku 10 osób na 22 zarejestrowane.

Najczęstszym występującym schorzeniem jest upośledzenie narządu ruchu (12 osób na 24 w 2007 roku, 14 na 32 osoby w 2008 i 6 na 22 osoby w 2009 roku).

Jeżeli chodzi o poziom wykształcenia niepełnosprawnych osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy jako poszukujące pracę w latach 2007 – 2009 najwięcej osób posiada wykształcenie podstawowe i podstawowe nieukończone (9 osób w 2007, 13 w 2008 i 8 osób w 2009 roku). Wykształcenie wyższe w 2008 roku posiadały 2 osoby i 2009 również 2 osoby.

Jednocześnie w roku 2009 wyłączono z ewidencji 28 niepełnosprawnych osób zarejestrowanych jako poszukujące pracę. Główną przyczyną wyrejestrowania 18 niepełnosprawnych bezrobotnych była ich rezygnacja lub niepotwierdzenie gotowości do pracy.

Jest to ogromna różnica w porównaniu z rokiem 2008 – tylko 4 osoby ogółem zostały wyrejestrowane.

Tabela 10. Wyłączenie z ewidencji osób poszukujących pracy Powiatowego Urzędu Pracy w latach 2007 – 2009

Przyczyna wyłączenia	2007r.	2008r.	2009r.
Ogółem	9	4	28
podjęcie pracy	3	3	4
rozpoczęcie stażu	0	0	1
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej	0	0	0
rezygnacja lub niepotwierdzeni gotowości do pracy	4	0	18
utrata statusu osoby niepełnosprawnej	2	1	2
inne (na wniosek osoby zarejestrowanej)	0	0	3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Błoniu

Dodatkowo z danych uzyskanych z Powiatowego Urzędu Pracy można przedstawić jak wyglądała w 2009 roku aktywność osób niepełnosprawnych ze względu na wiek, płeć i miejsce zamieszkania:

Tabela 11. Aktywność osób niepełnosprawnych w 2009 roku

Liczba osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Błoniu		
Ogółem		56
1	jako osoby bezrobotne	34
	z tego: kobiety	16
	mężczyźni	18
	mieszkańcy miast	15
	mieszkańcy wsi	19
	w wieku: 18 – 24 lata	7
	25 – 34 lata	4
	35 – 44 lata	5
	45 – 54 lata	13
	55 – 59 lat	5
	60 i więcej	0
2	jako osoby poszukujące pracy	22
	z tego: kobiety	9
	mężczyźni	13
	mieszkańcy miast	13
	mieszkańcy wsi	9
	w wieku: 18 – 24 lata	1
	25 – 34 lata	6
	35 – 44 lata	2
	45 – 54 lata	9
	55 – 59 lat	4
	60 i więcej	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Błoniu

Z powyższej tabeli wynika, że największą grupę zarejestrowanych jako bezrobotne stanowią niepełnosprawni mężczyźni, osoby mieszkające na wsi z przedziału wiekowego 45 – 54 lata. Drugą co do wielkości grupą ze względu na wiek stanowią osoby młode, z przedziału 18 – 24 lata.

Podobnie wygląda sytuacja osób zarejestrowanych jako poszukujące pracę. Otóż największą grupę stanowią mężczyźni i osoby z przedziału wiekowego 45 – 54 lat, z tą różnicą że są mieszkańcami miast.

Na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego funkcjonuje sześć Zakładów Pracy Chronionej. Liczbę zatrudnionych osób niepełnosprawnych przedstawia tabela 12.

Tabela 12. Wykaz Zakładów Pracy Chronionej w Powiecie Warszawskim Zachodnim

Nazwa Firmy	Adres	Zakres działalności	Zatrudnienie osób niepełnosprawnych
Dax P.P.H.U.	ul. Spokojna 1 A, 05-850 Ożarów Maz. (22) 722 48 20	zakład produkcyjny (Ostróda)	28 osób
Eka - Production Sp. Z O.O.	ul. Gen. W. Sikorskiego 17, 05-080 Izabelin (22) 752 91 68	produkcja tworzyw sztucznych	65 osób
Igami F.H.P.	ul. Kolejowa 201, 05-092 Łomianki (22) 751 16 92,	produkcja rusztowań metalowych	52 osoby
Korporacja Kgl S.A.	ul. Postępu 20, 05-080, Mościska Izabelin (22) 321 30 00	dystrybutor tworzyw sztucznych i materiałów barwiących	34 osoby
Słodkie Hawo Hawopol	ul. Łąkowa 18, 05-092 Łomianki (22) 751 30 99	handel, produkcja artykułów spożywczych	47 osób
Wittchen Sp. Z O.O.	ul. Ogrodowa 27/29, 05-092 Kiełpin, Łomianki, (22) 766 33 33 wew. 377	produkcja galanterii skórzanej	188 osób

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Błoniu pozyskanych z Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie stan na 16.12.2009r.

Łącznie w Zakładach Pracy Chronionej zatrudnienie znalazło 414 osób niepełnosprawnych. Najwięcej, aż 188 osób, pracuje zakładzie zajmującym się produkcją galanterii skórzanej Wittchen w Łomiankach.

3.4. Edukacja dzieci i młodzieży niepełnosprawnej na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego

Sytuację wśród dzieci niepełnosprawnych i ich uczęszczania do placówek oświatowych przedstawiają poniższe tabele.

Ogólną liczbę uczniów niepełnosprawnych pochodzących z terenu Powiatu Warszawskiego Zachodniego uczęszczających do szkół ponadgimnazjalnych przedstawia tabela nr 13.

Tabela 13. Liczba niepełnosprawnych uczniów w szkołach ponadgimnazjalnych

Nazwa placówki	Liczba uczniów niepełnosprawnych
Publiczne Liceum Ogólnokształcące w Łomiankach	2
Zespół Szkół Nr 1 w Błoniu	5
I Publiczne Liceum Ogólnokształcące w Błoniu	0
Zespół Szkół Ogrodniczych i Spożywczych w Błoniu	0
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Ożarowie Mazowieckim	0
Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcące im. Wincentego Pallottiego w Ożarowie Mazowieckim	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z Wydziału Oświaty, Kultury i Sportu Starostwa Powiatu Warszawskiego Zachodniego.

Na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego funkcjonuje Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Lesznie. Liczbę uczących się dzieci i młodzieży przedstawia tabelka poniżej:

Tabela nr 14. Liczba niepełnosprawnych uczniów w Specjalnym Ośrodku Szkolno - Wychowawczym w Lesznie

Specjalny Ośrodek Szkolno- Wychowawczy w Lesznie	Liczba uczniów niepełnosprawnych	
	Z terenu Powiatu Warszawskiego Zachodniego	Z terenów innych powiatów
Publiczna Szkoła Podstawowa	44	62
Publiczne Gimnazjum	54	72
Specjalna Szkoła Przystosowująca do Pracy	7	18
Specjalna Szkoła Zawodowa w	23	75
Zespół Rewalidacyjno Wychowawczy	9	9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z Wydziału Oświaty, Kultury i Sportu Starostwa Powiatu Warszawskiego Zachodniego.

W Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym w Lesznie uczy się łącznie 236 dzieci i młodzieży. 137 pochodzi z terenu Powiatu Warszawskiego Zachodniego, a pozostałe 99 jest spoza terenu powiatu.

Drugim Ośrodkiem Szkolno – Wychowawczym funkcjonującym na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego jest Ośrodek Szkolno – Wychowawczy dla Dzieci Niewidomych w Laskach.

Poniższa tabelka przedstawia typy placówek Ośrodka oraz liczbę dzieci i młodzieży uczęszczających na zajęcia z terenu Powiatu Warszawskiego Zachodniego oraz liczbę dzieci spoza terenu powiatu.

Tabela nr 15. Liczba niepełnosprawnych uczniów w Ośrodku Szkolno – Wychowawczym w Laskach

Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Laskach	Liczba uczniów niepełnosprawnych	
	Z terenu Powiatu Warszawskiego Zachodniego	Z terenu innych powiatów
Przedszkole	0	19
Szkoła Podstawowa dla dzieci niewidomych	2	64
Gimnazjum	0	28
Gimnazjum Specjalne	0	29
Zasadnicza Szkoła Zawodowa	1	8
Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna	0	29
Technikum dla Niewidomych	0	5
Technikum Masażu	0	18
Liceum Ogólnokształcące	1	18
Szkoła muzyczna I stopnia	0	7
Łącznie	4	225

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z Wydziału Oświaty, Kultury i Sportu Starostwa Powiatu Warszawskiego Zachodniego oraz Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Laskach

W Ośrodku Szkolno – Wychowawczym w Laskach uczy się łącznie 229 dzieci i młodzieży, ale tylko 4 pochodzi z terenu Powiatu Warszawskiego Zachodniego. Oprócz tego 150 dzieci niepełnosprawnych objętych jest wczesnym wspomaganie rozwoju.

Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Laskach posiada również swoją Filię w Rabce dla dzieci niewidomych upośledzonych w stopniu lekkim, uczęszcza tam 34 dzieci.

Kolejna tabelka przedstawia ogólne zestawienie liczby dzieci niepełnosprawnych uczęszczających do placówek oświatowych w poszczególnych gminach:

Tabela 16. Liczba dzieci niepełnosprawnych uczęszczających do placówek oświatowych

Gmina	Liczba dzieci niepełnosprawnych uczęszczających do placówek oświatowych		
	Przedszkole	Szkoła podstawowa	Gimnazjum
Błonie	25	39	16
Izabelin	1	3	3
Kampinos	4	10	11
Leszno	0	6	4
Łomianki	1	9	3
Ożarów Mazowiecki	1	13	6
Stare Babice	0	16	14

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z Ośrodków Pomocy Społecznej

Według danych z tabeli łącznie 32 dzieci uczęszcza do przedszkoli, 96 do szkół podstawowych oraz 57 do gimnazjum.

Dodatkowo 21 dzieci pochodzących z terenu gminy Ożarów Mazowiecki dowożone są do szkół leżących na terenie innych powiatów. Podobna sytuacja jest w Błoniu, gdzie 18 uczniów dowożonych jest do szkół poza teren Powiatu Warszawskiego Zachodniego.

Powiat Warszawski Zachodni nie prowadzi młodzieżowych ośrodków wychowawczych ani młodzieżowych ośrodków socjoterapii. W tej sytuacji dzieci z powiatu wymagające specjalnych form i metod wychowania, kształcenia i opieki, kierowane są do tego rodzaju ośrodków prowadzonych przez inne jednostki samorządu terytorialnego.

Poza obowiązkiem szkolnym istnieje możliwość korzystania przez dzieci niepełnosprawne z zajęć organizowanych w świetlicach środowiskowy na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego.

Tabela 17. Wykaz placówek opiekuńczo – wychowawczych wsparcia dziennego dofinansowywanych przez powiat

Lp.	Podmiot prowadzący świetlice	Nazwa i adres świetlicy	Liczba miejsc
1.	Stowarzyszenia Na Rzecz Osób Upośledzonych Umysłowo lub Fizycznie „Dobra Wola Błonie” ul. Gimnazjalna 9 A m 24 Bieniewice, 05-870 Błonie	Świetlica Terapeutyczna „Dajemy Nadzieję” ul. Powstańców 8 a 05- 870 Błonie	30
2.	Stowarzyszenie „RAZEM” ul. Poznańska 17 B 05 – 870 Błonie	Świetlica Środowiskowa „Lipa” Łazy 40 A 05-085 Kampinos	30
3.	Stowarzyszenie 'Radość Dzieciom Niepełnosprawnym” ul. Sochaczewska 4 05-084 Leszno	Świetlica Socjoterapeutyczna „Radość Dzieciom” ul. Sochaczewska 4 05- 084 Leszno	30
4.	Fundacja Pomoc Rodzinie ul. K.K . Baczyńskiego 9 05-092 Łomianki	Świetlica Rodzinna” Łomianki ul. K.K .Baczyńskiego 9 05-092 Łomianki	30
5.	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci ul. Kredytowa 1a 00-325 Warszawa	Środowiskowe Ognisko Wychowawcze TPD ul. Warszawska 697 Borzęcin Duży, 05-083 Zaborów	35
6.	Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta ul. Knyszyńska 1 03-647 Warszawa	Ognisko Dziecięco-Młodzieżowe ul. Matejki 21 05-080 Izabelin	75
7.	Parafia Miłosierdzia Bożego w Ożarowie Mazowieckim ul. Poznańska 183 05-850 Ożarów Mazowiecki	Świetlica Środowiskowa ul. Poznańska 183 05-850 Ożarów Mazowiecki	50
8.	Katolickie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej ul. Deotymy 42 01-441 Warszawa	Ośrodek Rehabilitacyjno-Terapeutyczny KSN ul. Kopernika 10 Blizne Jasińskiego, 05-082 Stare Babice	40

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

3.5. Dostosowanie powszechnej komunikacji oraz specjalistycznego transportu w gminach dla osób niepełnosprawnych.

Na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego nie działa dostosowana dla potrzeb osób niepełnosprawnych powszechna, gminna komunikacja. Jedynie w gminach: Łomianki, Stare Babice, Izabelin, Ożarów Maz., Leszno istnieje komunikacja miejska, której tabor po części jest dostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych – niektóre kursy obsługują autobusy niskopodłogowe.

Komunikacja Zarządu Transportu Miejskiego w Warszawie i połączenia między strefowe

Według informacji podanych na stronie internetowej Zarządu Transportu Miejskiego w Warszawie (www.ztm.waw.pl) 70 procent autobusów kursujących obecnie w godzinach szczytu oraz 94 procent w dni świąteczne to pojazdy niskopodłogowe. Dzięki zakupom taboru przez przewoźników, w ciągu najbliższych 3-4 lat niskopodłogowe będą wszystkie autobusy i niektóre tramwaje. Nowe pojazdy wyposażone są w system głosowej informacji pasażerskiej. Wjazd wózkiem inwalidzkim do niskopodłogowych autobusów ułatwiają specjalne platformy. Dodatkowym udogodnieniem jest tzw. opcja „przykłąku”, dzięki której kierowca może przechylić autobus, zmniejszając różnicę pomiędzy progiem a krawężnikiem. Po stołecznych ulicach kursują już autobusy wyposażone w przyciski do otwierania drzwi oznaczone alfabetem Braille’a. Podobnie oznakowane są przyciski w windach na stacjach metra. W pojazdach komunikacji miejskiej wprowadzono bardziej kontrastowe oznakowanie progów drzwi oraz skrajów podestów – żółto-czarnymi listwami.

Częstotliwość kursowania autobusy niskopodłogowe w liniach strefowych:

701 – wszystkie niskopodłogowe, są to 1 – 3 kursy w ciągu godziny

708 – 2 – 3 kursy na godzinę to niskopodłogowe, soboty i święto – wszystkie

712 – wszystkie niskopodłogowe, są to 1 lub 2 kursy w ciągu godziny

713 – dzień powszedni do 5 kursów w godzinie, soboty i święto – wszystkie

714 – 1 niskopodłogowy na godzinę (co trzecia godzina brak kursu), są to 1 lub 2 kursy w ciągu godziny, soboty i święto – wszystkie

719 – 1 – 2 na godzinę to autobus niskopodłogowy, o godzinach 4, 6, 22 – brak kursów, soboty i święto – wszystkie

729 – 1 autobus na godzinę, wszystkie niskopodłogowe, o godzinach 5, 19 – brak kursów, soboty i święto – wszystkie

Komunikacja miejska w Łomiankach

Tabor autobusowy liczy łącznie 24 autobusy, w tym 9 autobusów niskopodłogowych. Dziennie na linii Dziekanów Leśny - Warszawa wyjeżdżają

2 autobusy niskopodłogowe. Niestety jest to liczba przybliżona, gdyż wyjeżdżają losowo. Na trasie Sadowa - Warszawa wyjazdy są jeszcze rzadsze, czasem nawet wcale. Dodatkowo niemożliwe jest oznakowanie kursów niskopodłogowych ze względu na dużą awaryjność pojazdów oraz losowość kursów.

W najbliższym czasie nie planowane są żadne zmiany w celu polepszenia sytuacji.

Tabela 18. Specjalistyczny transport w gminach dla osób niepełnosprawnych

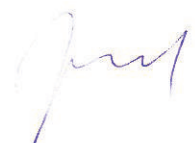
Gmina	Specjalistyczny transport dla osób niepełnosprawnych
Błonie	Autokar gminny oraz transport prywatny wynajęty przez gminę
Izabelin	Dzieci niepełnosprawne dowożone do szkół w innych gminach
Kampinos	Nie (dzieci niepełnosprawne dowożone do szkół samochodem gminnym)
Leszno	Samochód prywatny – umowa pomiędzy Urzędem Gminy a prywatnym przewoźnikiem
Łomianki	W poniedziałki, środy i piątki na trasie Łomianki – Ożarów Mazowiecki kursuje bus przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych
Ożarów Mazowiecki	Prywatny przewoźnik – dowożenie dzieci i młodzieży do szkół
Stare Babice	Samochód gminny przystosowany do transportu osób niepełnosprawnych – 25 osób dowożonych do szkół

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z Ośrodków Pomocy Społecznej

Tabela 19. Wykaz poradni lub gabinetów rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych

Gmina	Poradnie lub gabinety rehabilitacyjne dla osób niepełnosprawnych
Błonie	Samodzielny Gminny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Poradnia Rehabilitacyjna
Izabelin	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Rehabilitacja Izabelin”
Kampinos	–
Leszno	Prywatny gabinet rehabilitacyjny MARTI MED
Łomianki	–
Ożarów Mazowiecki	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Biovena”
Stare Babice	–

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z Ośrodków Pomocy Społecznej

3.6. Zbiorcze zestawienie dostosowania budynków użyteczności publicznej dla osób niepełnosprawnych w Powiecie Warszawskim Zachodnim

Tabela 20. Stopień dostosowania budynków użyteczności publicznej dla osób niepełnosprawnych w poszczególnych gminach

Gmina	Stopień dostosowania budynków użyteczności publicznej dla osób niepełnosprawnych w Powiecie Warszawskim-Zachodnim							
	apteki	szpitale	przychodnie	urzędy	sklepy	kościóły	poczty	inne
Błonie	Podjazd	-	Podjazd i winda	Podjazd	Podjazd	Podjazd	Podjazd	-
Leszno	Podjazdy	-	Medicor – podjazd; Maximed – brak	Podjazdy	Podjazdy	Podjazdy	Nie dostosowane	-
Kampinos	Podjazd	-	Podjazd	Nie dostosowany	Podjazdy	Brak schodów	Podjazd	Policja - podjazd
Ożarów Maz.	Wejście z parteru	-	Winda, wejścia z parteru	Winda – OPS, część wydziałów urzędu,	Część wejścia z parteru	Część wejścia z parteru	Podjazdy	-
Stare Babice	Stare Babice – podjazd; Borzęcin Duży – brak schodów, drzwi i uchwyty dostosowane	-	Stare Babice – podjazd, winda; Borzęcin Duży – brak schodów, drzwi i uchwyty dostosowane	Podjazdy, w nowym budynku gminy winda	Podjazdy, dostosowane wejścia, brak schodów	Wejścia boczne bez schodów	Wejścia dostosowane do potrzeb, brak schodów	Policja – poziom ziemi
Łomianki	Podjazdy, lub na poziomie ziemi	Podjazdy windy	Podjazdy	Podjazdy	Dwa duże sklepy na poziomie ziemi	Jeden kościół z podjazdem, jeden na poziomie ziemi	Jedna poczta na parterze, druga z podjazdem	-
Izabelin	Podjazdy	-	Podjazdy, toalety, gab. stomat. dostosowany do leczenia ON na wózkach	Podjazdy, toalety	Podjazdy; 1 sklep nie ma	Podjazdy	Tylko podjazdy	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z Ośrodków Pomocy Społecznej

Jak wynika z danych umieszczonych w tabeli nr 20, jest zadowalający stopień dostosowania budynków dla osób niepełnosprawnych. W każdej gminie są apteki, przychodnie, sklepy czy kościoły przystosowane do potrzeb osób poruszających się na wózku inwalidzkim dzięki podjazdom lub umiejscowieniu wejścia z poziomu. W porównaniu z danymi z poprzedniego Programu wzrosła liczba obiektów użyteczności publicznej dostosowanych dla osób niepełnosprawnych.

3.7. Formy pomocy wobec osób niepełnosprawnych finansowane lub dofinansowane przez gminy w 2009 roku

W związku z realizacją zadań związanych z pomocą osobom niepełnosprawnym gminy przeznaczają m.in. środki finansowe w postaci zasiłków stałych, okresowych, celowych i specjalnych celowych, świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłków pielęgnacyjnych, zasiłków celowych na różne cele czy udzielają pomocy w formie usług. Ponadto wszyscy pracownicy socjalni służą pomocą niepełnosprawnym szukającym wsparcia w Ośrodkach Pomocy Społecznej w swoich gminach, a także realizują zadania z zakresu pomocy społecznej wynikające z rozeznaczonych potrzeb.

Gminy z terenu Powiatu Warszawskiego Zachodniego na pomoc swoim niepełnosprawnym mieszkańcom w 2009 roku udzieliły wsparcia w postaci:

- gmina Błonie – pomocy w formie finansowej
- gmina Izabelin – pomocy w formie finansowej ponad 169 osobom na kwotę ok. 341 640 zł, oraz udzielając pomocy w postaci porad indywidualnych w ramach pracy socjalnej
- gmina Kampinos – pomocy w formie finansowej 19 osobom na kwotę 3 980 zł i prawnej 1 osobie oraz pomocy przy rehabilitacji 1 osoby niepełnosprawnej na kwotę 2 300 zł.
- gmina Leszno – udzielając pomocy: w formie finansowej 54 osobom (44 dorosłym i 10 dzieciom) na kwotę 53 943,21 zł
- gmina Łomianki – finansując wyjazd 35 osób do Brańszczyka na kwotę 700 zł oraz obóz integracyjno – edukacyjny w kwocie 15 000 zł
- gmina Ożarów Mazowiecki – pomocy w formie zasiłków celowych na kwotę 3 400 zł. oraz pomocy w naturze dla dzieci korzystających ze świetlicy w kwocie 1 000 zł.
- gmina Stare Babice – pomocy przy rehabilitacji 2 niepełnosprawnych dzieci na kwotę 2 100 zł w postaci dofinansowania do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych, pomoc prawną dostępną dla wszystkich mieszkańców gminy na kwotę 8 400 zł oraz częściowe dofinansowanie dojazdu osób niepełnosprawnych korzystających ze Środowiskowego domu Samopomocy w Łubcu

4. Informacja o Instytucjach i organizacjach pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego

4.1. Instytucje

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ożarowie Mazowieckim
- Powiatowy Urząd Pracy w Błoniu
- Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Grodzisku Mazowieckim
- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ożarowie Mazowieckim
- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomiankach
- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Błoniu
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lesznie
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kampinosie
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izabelinie
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starych Babicach
- Dom Pomocy Społecznej w Bramkach
- Dom Pomocy Społecznej w Sadowej
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Łubcu
- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Bramkach
- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Sadowej
- Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Lesznie im. płk. Jerzego Strzałkowskiego
- Ośrodek Szkolno – Wychowawczy dla Dzieci Niewidomych im. Róży Czackiej w Laskach

4.2. Organizacje pozarządowe

- Katolickie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej
- Krajowe Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw na rzecz Ludzi Niepełnosprawnych
- i Niezaradnych życiowo „Przyłącz Się Do Nas”
- Ożarowskie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym im. Jana Pawła II
- Polski Związek Niewidomych, Koło Laski Warszawskie
- Polski Związek Niewidomych, Koło Warszawa Zachodnia
- Społeczna Pomoc – Stowarzyszenie Dom
- Stowarzyszenie „Radość Dzieciom Niepełnosprawnym”
- Stowarzyszenie „Razem”
- Stowarzyszenie „Dobra Wola”
- Towarzystwo Opieki Nad Ociemniałymi
- Towarzystwo Pomocy im. Świętego Brata Alberta
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci

- Fundacja „Chcę żyć”
- Fundacja „Pomoc Rodzinie”

4.3. Charakterystyka wybranych Instytucji i Organizacji pozarządowe

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie to samodzielna jednostka organizacyjno-budżetowa, bezpośrednio podporządkowana Zarządowi Powiatu. Przy jej pomocy Starosta sprawuje nadzór nad działalnością dotyczącą m.in. rehabilitacji społecznej, rodzinnej opieki zastępczej, poradnictwa specjalistycznego, ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej i placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Do zadań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie działań na rzecz osób niepełnosprawnych należy:

1. Opracowanie i realizacja powiatowych programów na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie:
 - rehabilitacji społecznej
 - przestrzegania praw osób niepełnosprawnych
2. Podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności.
3. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej.
4. Dofinansowanie:
 - uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
 - sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
 - zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
 - likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
 - rehabilitacji dzieci i młodzieży.
5. Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej.

Powiatowy Urząd Pracy

Powiatowy Urząd Pracy działa na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008r. Nr 69 poz. 415 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123 poz. 776 z późn. zm.).

W ramach zadań realizowanych w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudnieniu osób niepełnosprawnych Urząd Pracy prowadzi:

- rejestrację osób bezrobotnych, niepełnosprawnych oraz poszukujących pracy,
- pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych, ich szkolenia oraz przekwalifikowanie,
- kieruje osoby niepełnosprawne, które wymagają specjalistycznego programu szkolenia oraz rehabilitacji leczniczej i społecznej do specjalistycznego ośrodka szkoleniowo-rehabilitacyjnego lub innej placówki szkoleniowej,
- prowadzi doradztwo organizacyjno – prawne i ekonomiczne w zakresie działalności gospodarczej lub rolnej podejmowanej przez osoby niepełnosprawne

Urząd Pracy współpracuje z właściwym terenowo inspektorem pracy w zakresie oceny i kontroli miejsc pracy osób niepełnosprawnych, z Powiatowym Zespołem do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, Lekarzem Orzecznikiem ZUS, Ośrodkami Pomocy Społecznej.

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności

Do głównych zadań Zespołu należy orzekanie o niepełnosprawności – w przypadku dzieci do szesnastego roku życia – i o stopniu niepełnosprawności – w przypadku osób powyżej szesnastu lat. Zespół przyjmuje także wnioski i wydaje legitymacje osobom niepełnosprawnym, wydaje opinie do kart parkingowych, jak również sporządza informacje zbiorcze o realizacji zadań powiatowego zespołu.

Ośrodki Pomocy Społecznej

Ośrodki Pomocy Społecznej to jednostki organizacyjne utworzone w celu realizacji zadań gminy z zakresu pomocy społecznej.

Do zadań ośrodków należy:

- praca socjalna,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków pieniężnych: stałych, okresowych, celowych i specjalnych celowych,
- przyznawanie pomocy rzeczowej,
- udzielanie pomocy w formie usług,
- przyznawanie pomocy w naturze na ekonomiczne usamodzielnienie,
- a także inne zadania z zakresu pomocy społecznej wynikające z rozeznaczonych potrzeb
- kierowanie osób do domów pomocy społecznej
- współpraca z organizacjami pozarządowymi

Domy Pomocy Społecznej

Na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego działają dwa domy pomocy społecznej przeznaczone dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie dla których organem prowadzącym jest Powiat Warszawski Zachodni:

- **Dom Pomocy Społecznej w Bramkach** (gmina Błonie) – 170 miejsc
- **Dom Pomocy Społecznej w Sadowej** (gmina Łomianki) – 100 miejsc

Dom Pomocy społecznej świadczy usługi bytowe, opiekuńcze i wspomagające na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających. Poziom usług świadczonych przez dom uwzględnia w szczególności wolność, intymność, godność i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców domu oraz stopień ich fizycznej i psychicznej sprawności.

Środowiskowy Dom Samopomocy

Środowiskowy Dom Samopomocy w Łubcu jest placówką prowadzoną przez Krajowe Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw na Rzecz Ludzi Niepełnosprawnych i Niezaradnych Życiowo "Przyłącz Się Do Nas" dla osób z zaburzeniami psychicznymi z terenu Powiatu Warszawskiego Zachodniego. Z usług ośrodka wsparcia korzysta 40-ci osób.

Placówka otwarta jest przez 5 dni w tygodniu od poniedziałku do piątku w godzinach od 8 do 16. Podstawowym zadaniem i głównym celem jest rehabilitacja przywracająca uczestników do samodzielnego życia we własnym środowisku społecznym oraz zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi możliwości aktywnego i pełnego życia z zachowaniem poprawnych więzi rodzinnych. Placówka zapewnia uczestnikom oparcie społeczne pozwalające na zaspokojenie ich podstawowych potrzeb życiowych, usamodzielnienie i integrację społeczną rozumianą jako przywrócenie możliwości pełnienia powszechnie dostępnych ról społecznych.

Warsztaty Terapii Zajęciowej

Warsztaty Terapii Zajęciowej, realizują zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej zmierzającej do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności psychofizycznych każdego uczestnika, niezbędnych do prowadzenia, w miarę, niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia.

- **Warsztat Terapii Zajęciowej w Bramkach** (gmina Błonie) – 40 uczestników
- **Warsztat Terapii Zajęciowej w Sadowej** (gmina Łomianki) – 30 uczestników

Realizacja przez warsztat tych zadań odbywa się poprzez:

1. Rozwijanie podstawowych umiejętności zawodowych, umożliwiających podjęcie pracy w zakładzie aktywizacji zawodowej lub innej pracy zarobkowej, lub szkolenia zawodowego poprzez nabywanie wiedzy i umiejętności wykonywania określonych czynności.
2. Rozwijanie sprawności psychofizycznych niezbędnych w pracy.
3. Rozwój umiejętności planowania i komunikowania się, dokonywania wyborów, decydowania o swoich sprawach poprzez udział w treningach ekonomicznych prowadzonych w oparciu o środki finansowe WTZ.
4. Rozwijanie umiejętności przy zastosowaniu różnych technik terapii zajęciowej
5. Ogólne usprawnienie poprzez zajęcia rekreacyjne, sportowe oraz udział w przedsięwzięciach kulturalnych.

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Lesznie

im. płk. Jerzego Strzałkowskiego

Ośrodek przeznaczony jest dla dzieci upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim i umiarkowanym. Przebywają tam głównie uczniowie z terenu Powiatu Warszawskiego Zachodniego oraz powiatów ościennych.

Celem pracy Ośrodka jest tworzenie warunków do najpełniejszego rozwoju psychofizycznego jego wychowanków. Ośrodek dąży do wykształcenia u nich praktycznych umiejętności umożliwiających aktywne i godne współuczestniczenie w życiu społecznym.

W skład Ośrodka wchodzi:

- Szkoła Podstawowa
- Gimnazjum
- Szkoła Zawodowa
- Internat
- Ośrodek Wypoczynkowo-Rehabilitacyjny w Zdworzu
- Ponadto Ośrodek dysponuje własną stołówką, pralnią, pracownią gospodarstwa domowego, salą do gimnastyki korekcyjnej, boiskiem, stajnią dla koni

W szkole dzieci nie tylko zdobywają wiedzę, ale uczą się również, jak wykonywać czynności niezbędne w życiu społecznym. Na terenie szkoły działa m.in.: PCK, LOP, Samorząd, Chór. W ramach rewalidacji indywidualnej w szkole prowadzone są: zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, logopedia, gimnastyka korekcyjna, reedukacja.

Opiekę nad wychowankami ośrodka sprawują: pedagog szkolny, pedagodzy specjalni, psycholog, reedukator, logopeda, lekarz, wykwalifikowana pielęgniarka.

Od września 2010 roku zostanie uruchomione przy Ośrodku Przedszkole Specjalne jak również dwuletnie liceum uzupełniające dla absolwentów szkół zawodowych specjalnych.

Uczniowie będą uzyskać świadectwo ukończenia szkoły średniej na podbudowie szkoły zawodowej.

W Ośrodku istnieje internat liczący 120 miejsc. Całodobową opiekę nad wychowankami sprawują wychowawcy oraz opiekunka nocna. Obecnie funkcjonuje siedem grup wychowawczych: trzy grupy dziewcząt oraz 4 grupy chłopców.

Podczas pobytu w internacie dzieci nie tylko uczą się i odrabiają lekcje, ale przede wszystkim poznają sposoby właściwego i pożytecznego spędzania czasu wolnego od nauki oraz przygotowują się do dorosłego życia.

Wychowankowie internatu wdrażani są do samorządności poprzez działalność w Samorządzie Internatu, w ramach którego działają następujące sekcje:

plastyczna, rowerowa, sportowa, redakcyjna, ogrodnicza, jeździecka.

Wychowankowie uczestniczą w wielu ciekawych zajęciach sportowo - rekreacyjnych jak: zajęcia na basenie pływackim, grając w bilarda, w tenisa stołowego, uczestnicząc w zawodach strzeleckich, w wielu grach terenowych.

Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Niewidomych im. Róży Czackiej

Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Niewidomych im. Róży Czackiej w Laskach prowadzony jest przez Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi, posiada uprawnienia szkół publicznych.

Dzieci i młodzieży z wadami wzroku oferuje edukację w następujących placówkach:

- **Przedszkole** – dla dzieci niewidomych w normie intelektualnej. Przyjmowane są również dzieci niewidome upośledzone umysłowo w stopniu lekkim. Przedszkole oferuje również zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju dziecka.
- **Szkoła Podstawowa** – dla dzieci niewidomych w normie intelektualnej
- **Szkoła Podstawowa /Specjalna/** - dla dzieci upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim – filia w Rabce
- **Gimnazjum** – dla dzieci niewidomych w normie intelektualnej
- **Gimnazjum /Specjalne/** - dla dzieci niewidomych upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim
- **Zasadnicza Szkoła Zawodowa** – 3 lata
- **Zasadnicza Szkoła Zawodowa /Specjalna/** - 3 lata
- **Technikum Masażu** – 4 lata
- **Technikum** – 4 lata
- **Liceum Ogólnokształcące** – 3 lata
- **Szkoła Muzyczna I stopnia**
- **Dział Głuchoniewidomych**
- **Centrum Rehabilitacji Zawodowej**

Do placówek Ośrodka przyjmowane są dzieci i młodzież zaliczana do znacznego i umiarkowanego stopnia niepełnosprawności z tytułu utraty wzroku, której często towarzyszy także niepełnosprawność fizyczna bądź intelektualna. Uczeń niewidomy może uczyć się w szkole ogólnodostępnej w integracji z widzącymi rówieśnikami pod warunkiem właściwego przygotowania do samodzielnego funkcjonowania w tym środowisku. Takie przygotowanie odbywa się we wszystkich placówkach Ośrodka pod kierownictwem doświadczonych tyflopedagogów. Organizowanych jest również wiele, istotnych dla rozwoju niewidomego ucznia, zajęć rewalidacyjnych, zajęć rozwijających zamiłowania i zdolności, wiele wycieczek dydaktycznych, zajęć sportowych i kół zainteresowań – odbywających się w trzech internatach Ośrodka.

W Ośrodku działa **Uczniowski Klub Sportowy**, którego wychowankowie bardzo często reprezentują barwy kraju na zawodach międzynarodowych.

W Laskach prowadzona jest również indywidualna nauka orientacji przestrzennej i samodzielnego poruszania się oraz rehabilitacja wzroku, która umożliwi lepsze wykorzystanie resztek widzenia. Ważnym elementem osiągnięcia samodzielności życiowej jest udział w zajęciach rehabilitacyjnych, czemu służą pracownie rehabilitacyjne, basen i wydzielony teren do hipoterapii. Ośrodek zapewnia stałą opiekę medyczną, posiada własny szpitalik i przychodnię wyposażone w specjalistyczne gabinety lekarskie: okulistyczny, stomatologiczny, laryngologiczny.

Krajowe Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Na Rzecz Ludzi Niepełnosprawnych i Niezaradnych Życiowo „Przyłącz Się Do Nas”

Stowarzyszenie z siedzibą w Bramkach koło Błonia powstało w 1999r. Głównymi celami stowarzyszenia są: praca w zakresie tworzenia i rozwijania różnych form zorganizowanej pomocy osobom niepełnosprawnym i niezaradnym życiowo, organizowanie całodobowej opieki osobom niepełnosprawnym intelektualnie, fizycznie, z zaburzeniami psychicznymi, uzależnionym, bezrobotnym, bezdomnym.

Organizacja na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego realizuje następujące przedsięwzięcia:

- prowadzenie Warsztatu Terapii Zajęciowej dla 40 osób niepełnosprawnych w Bramkach
- prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy dla 40 osób z zaburzeniami psychicznymi w Łubcu
- Punkt wspierania dla osób z zaburzeniami psychicznymi z niepełnosprawnością intelektualną i fizyczną oraz ich rodzin „Integracja o własnych siłach”, który pełni rolę azylu dla rodzin i osób z zaburzeniami psychicznymi zapewniając poczucie bezpieczeństwa zrozumienia i tolerancji.

Jest to miejsce odbudowywania oraz nabywania więzi społecznych co zapobiega nawrotom choroby psychicznej oraz konfliktom w rodzinie.

- Integracyjny Klub „Cyklista” – który ma za zadanie: propagowanie sportu wśród osób niepełnosprawnych; spędzanie aktywnie czasu wolnego; możliwość przełamania izolacji wewnętrznej.
- Integracyjny Klub Jeździecki dla dorosłych osób niepełnosprawnych – którego uczestnicy korzystają z przejażdżek konnych bryczka i saniami, nabywają praktycznych umiejętności zajmowania się zwierzętami przez co kształtuje się ich wrażliwość.
- Oparcie Społeczne dla osób chorych psychicznie oraz ich rodzin. Poprzez zajęcia odbywające się w Klubie uczestnicy nabywają praktycznych umiejętności które umożliwiają im powrót do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.
- organizacja i prowadzenie Klubu dla osób niepełnosprawnych – organizowanie wycieczek, imprez integracyjnych, spotkań okolicznościowych, turnieje gier stolikowych itp.
- prowadzenie punktu redystrybucji darów Fundacji Banku Żywności SOS
- realizacja dużych przedsięwzięć kulturalnych i artystycznych skierowanych do środowisk lokalnych, ukazujących twórczość osób niepełnosprawnych – wystawy prac malarskich i rękodzieła, przedstawienia muzyczne, kabaretowe, promowanie sportu niepełnosprawnych
- organizacja Wigilii dla Niepełnosprawnych oraz udział w organizacji aukcji na rzecz Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy na terenie Błonia

„ Społeczna Pomoc – Stowarzyszenie DOM ”

Stowarzyszenie z siedzibą w Sadowej koło Łomianek powstało w 2001r.

Głównymi celami stowarzyszenia są:

- podejmowanie działań zmierzających do osiągnięcia przez osoby niepełnosprawne, a w szczególności umysłowo upośledzone możliwie najwyższego poziomu funkcjonowania, jakości życia i integracji społecznej
- podejmowanie inicjatyw tworzących warunki ułatwiające niepełnosprawnym aktywizację społeczną, w tym: zawodową, artystyczną i sportową
- inicjowanie i propagowanie postaw chroniących prawo niepełnosprawnych, umysłowo upośledzonych i psychicznie chorych do godności osobistej i obywatelskiej
- wspieranie działań ułatwiających niepełnosprawnym dostęp do korzystania z wszelkich form rehabilitacji

Stowarzyszenie realizuje cele między innymi poprzez.:

- prowadzenie Warsztatu Terapii Zajęciowej dla 30 osób niepełnosprawnych w Sadowej

- organizowanie spotkań integracyjnych likwidujących opory psychiczne i kulturowe w podmiotowym traktowaniu osób niepełnosprawnych
- udział w organizowaniu turnusów rehabilitacyjnych
- wspieranie osób niepełnosprawnych w zakupie niezbędnych im środków technicznych, przedmiotów ortopedycznych, sprzętu rehabilitacyjnego i innych środków wspomagających samodzielność funkcjonowania
- ułatwianie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w kulturze.

„ Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi ”

Towarzystwo z siedzibą w Laskach powstało w 1911r. Głównym celem Towarzystwa jest otoczenie niewidomych i ociemniałych wszechstronną opieką w zaspokajaniu ich potrzeb edukacyjno – wychowawczych, rehabilitacyjnych, socjalnych i religijnych.

Towarzystwo realizując cele prowadzi między innymi:

- domy małego dziecka , internaty, przedszkola, szkoły na wszystkich poziomach kształcenia
- kursy rehabilitacji podstawowej i zawodowej
- turnusy rehabilitacyjno – wypoczynkowe, turnusy wypoczynkowe itp.
- biblioteki, wypożyczalnie książek i czytelnie
- wydawnictwa książek i czasopism dla niewidomych oraz o problematyce tyflogicznej
- wytwarzanie pomocy edukacyjnych
- zakłady opieki zdrowotnej dla niewidomych i osób działających w ramach Towarzystwa
- działalność naukową i badawczą z zakresu tyflogologii, tyflopedagogiki
- rehabilitację zawodową, biura poradnictwa zawodowego, pomoc w zatrudnieniu i adaptacji w nowym środowisku
- imprezy kulturalne i rozrywkowe zarówno dla niewidomych, jak i z udziałem niewidomych

Przy realizacji zadań Towarzystwo współpracuje ze Zgromadzeniem Sióstr Franciszkanek Służebnic Krzyża oraz współdziała z organami administracji rządowej i samorządu terytorialnego, a także ze stowarzyszeniami i fundacjami krajowymi i zagranicznymi działającymi wśród lub na rzecz niewidomych. Zatrudnia sześćdziesiąt osób niepełnosprawnych. Towarzystwo prowadzi Ośrodek Szkolno – Wychowawczy dla Dzieci Niewidomych w Laskach.

„*Katolickie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej*”

Stowarzyszenie z siedzibą w Warszawie powstało w 1995r. Głównymi celami stowarzyszenia są:

- otaczanie opieką osób niepełnosprawnych, ich rodzin i opiekunów oraz świadczenie im pomocy
- prowadzenie szerokiej działalności rekreacyjno – rehabilitacyjnej (pielgrzymki, turnusy rehabilitacyjne, wycieczki
- działania integracyjne w lokalnym środowisku

Stowarzyszenie od 1999r. prowadzi Ośrodek Rehabilitacyjno – Terapeutyczny dla dzieci niepełnosprawnych oraz z zaburzeniami rozwoju w Bliznem Jasińskiego, którego celem jest:

- objęcie wielospecjalistyczną opieką małych dzieci niepełnosprawnych
- przeciwdziałanie pogłębianiu wad wrodzonych u dzieci z zaburzonym rozwojem, występowaniu wad wtórnych
- podniesienie stopnia samodzielności dzieci objętych opieką
- przeciwdziałanie izolacji społecznej dzieci głęboko upośledzonych
- uaktywnienie rodziców dzieci niepełnosprawnych w środowisku lokalnym poprzez powierzenie im odpowiedzialności za współorganizację imprez integracyjnych oraz pozyskiwanie sponsorów
- podnoszenie wiedzy, świadomości rodziców oraz dostarczanie im emocjonalnego wsparcia poprzez spotkania ze specjalistami i udział w szkoleniach.

Wszyscy uczestnicy ośrodka biorą czynny udział w organizacji imprez integracyjnych np. Festyn „Ulica Integracyjna”, Festyn „Integracyjny Dzień Dziecka”, Dzień Wolontariusz, Niedziela Integracyjna w Borzęcinie, wycieczki, kuligi, zabawy karnawałowe itp.

Zajęcia w Ośrodku prowadzone są codziennie od poniedziałku do piątku w godzinach popołudniowych.

„*Radość Dzieciom Niepełnosprawnym*”

Stowarzyszenie z siedzibą w Lesznie powstało w 1995r. Głównymi celami stowarzyszenia są:

- działalność oświatowo – szkoleniowa mająca na celu upowszechnienie wiedzy o dzieciach niepełnosprawnych i formach niesienia im pomocy
- upowszechnianie wiedzy o działalności i potrzebach placówek szkolno – wychowawczych dla dzieci upośledzonych umysłowo w kraju i za granicą
- gromadzenie środków finansowych i rzeczowych na pomoc dzieciom niepełnosprawnym

Do ważniejszych działań stowarzyszenia należy organizacja wypoczynku dla dzieci niepełnosprawnych (od 5 lat w Ośrodku Rehabilitacyjno – Wypoczynkowym w Zdworzu wypoczywa rocznie ok. 200 kolonistów), oraz dofinansowanie działalności artystycznej ośrodka tj. festiwal twórczości artystycznej dzieci niepełnosprawnych FETA.

5. Cele strategiczne

5.1. Usprawnienie systemu diagnozowania sytuacji osób niepełnosprawnych na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego

Aktualizacja bazy danych dotyczących osób niepełnosprawnych z terenu powiatu. Dane te powinny zawierać: wiek, płeć, stopień niepełnosprawności, wykształcenie, miejsce zamieszkania (miasto, wieś), a także inne informacje, dzięki którym stworzony zostanie pełny obraz sytuacji osób niepełnosprawnych na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego.

5.2. Polepszenie warunków życiowych osób niepełnosprawnych

Niepełnosprawność rodzi często dramatyczne skutki dla osoby niepełnosprawnej i jej rodziny. Dlatego też powinna być umożliwiona rehabilitacja a także dostęp do wszelkiej możliwej pomocy dla osoby niepełnosprawnej.

W ramach działań należy umożliwić:

- korzystanie z rehabilitacji, która pozwoli osiągnąć samodzielność psychiczną i fizyczną
- kontakt ze społeczeństwem poprzez uczestnictwo osób niepełnosprawnych w imprezach integracyjnych jak również poprzez likwidację barier technicznych i w komunikowaniu się
- dostęp do budynków użyteczności publicznej, budynków mieszkalnych, obiektów kultury i sportu poprzez likwidację barier architektonicznych i technicznych
- swobodne poruszanie się po własnym mieszkaniu poprzez likwidację barier architektonicznych
- dostęp do organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych poprzez szerzenie informacji np. stworzenie i wydanie biuletynu informacyjnego
- występowanie o dotacje ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach realizacji zadań na rzecz osób niepełnosprawnych

Aby osiągnąć ten cel należy utrzymać aktualny poziom realizacji wniosków przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie o dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zadań dotyczących rehabilitacji społecznej. Wskazane jest również pozyskiwanie środków na likwidację barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej. Należy także usprawnić transport dla osób niepełnosprawnych, który ułatwi im przemieszczanie się, co pozwoli na czynny udział w życiu społecznym.

5.3. Zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do różnych form kształcenia

Dzieci i młodzież niepełnosprawna mają prawo do korzystania z bezpłatnej nauki w placówkach oświatowych niezależnie od stopnia niepełnosprawności, co pozwoli na osiągnięcie najwyższego wykształcenia, które ułatwi im start w dorosłe życie.

W ramach działań należy umożliwić:

- dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej uczęszczanie do ogólnie dostępnych przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych razem ze swoimi pełnosprawnymi rówieśnikami
- dzieciom, którym naukę w ogólnie dostępnych szkołach utrudnia ograniczenie rozwoju intelektualnego i funkcji poznawczych, uczęszczanie do klas integracyjnych lub szkół specjalnych
- nauczanie indywidualne

Aby osiągnąć ten cel należy:

- dostosować organizację szkół oraz metody nauczania do możliwości psychofizycznych uczniów
- umożliwić dostęp do wczesnego wspomagania dzieci poprzez konsultacje w poradniach psychologiczno – pedagogicznych,
- umożliwić korzystanie dzieciom i opiekunom z wsparcia specjalistów i różnych form rehabilitacji
- pozyskać środki na wyposażenie placówek oświatowych w niezbędny sprzęt ułatwiający naukę
- umożliwić pomoc finansową w zakupie komputera przy współudziale środków PFRON, co umożliwiłoby dostęp do programów logopedycznych dla dzieci, a także do informacji i możliwość nawiązywania kontaktów między sobą
- wspierać edukację osób niepełnosprawnych przygotowującą do rynku pracy poprzez kształcenie zawodowe
- likwidować bariery architektoniczne i techniczne, aby umożliwić swobodny dostęp do szkół dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej ruchowo, a także niewidomym
- organizować imprezy integracyjne zarówno dla dzieci niepełnosprawnych jak i pełnosprawnych (pikniki rodzinne, festyny, imprezy sportowe) dzięki, którym dzieci uczyć się będą tolerancji wobec siebie i drugiej osoby
- występować o dotacje ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach realizacji zadań na rzecz osób niepełnosprawnych

5.4. Stworzenie dogodnych warunków do aktywizacji zawodowej

Niski poziom wykształcenia większości osób niepełnosprawnych a także wysoki poziom bezrobocia w Polsce przekłada się na wysokie, długotrwałe bezrobocie wśród osób niepełnosprawnych. Osoby niepełnosprawne powinny mieć

możliwość skorzystania z oceny ich zdolności, szkolenia zawodowego, które pomogą w znalezieniu odpowiedniego zatrudnienia albo powrotu do poprzednio wykonywanego zawodu.

W ramach działań należy:

- dokonać diagnozy potrzeb osób niepełnosprawnych związanych z funkcjonowaniem na rynku pracy i oceną ich zdolności do pracy
- organizować szkolenia dla osób niepełnosprawnych
- prowadzić pośrednictwo pracy i poradnictwa zawodowego dla osób niepełnosprawnych
- informować pracodawców w zakresie zatrudniania osób niepełnosprawnych
- zwiększać liczbę stanowisk pracy przystosowanych dla osób niepełnosprawnych
- zwiększyć środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej

Aby osiągnąć ten cel należy:

- walczyć z dyskryminacją w zatrudnianiu poprzez oddziaływanie na osoby pełnosprawne, a także potencjalnych pracodawców
- propagować prawa osób niepełnosprawnych
- opracować plan szkoleń
- organizować warsztaty aktywnego poszukiwania pracy
- współpracować z zakładami pracy tworzącymi miejsca zatrudnienia dla osób niepełnosprawnych, ze szczególnym uwzględnieniem Zakładów Pracy Chronionej
- promować zatrudnienie osób niepełnosprawnych wśród pracodawców
- organizować spotkania osób niepełnosprawnych z potencjalnymi pracodawcami
- zwiększać zatrudnienie osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy
- występować o dotacje ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach realizacji zadań na rzecz osób niepełnosprawnych

5.5. Promowanie istniejących form wsparcia oraz tworzenie nowych form pomocy

Wszystkie formy wsparcia mogą znacznie ograniczyć skutki niepełnosprawności, co przyczyni się do odzyskania częściowo lub całkowicie fizycznej i psychicznej sprawności.

W ramach działań należy:

- wykorzystać funkcjonujące formy pomocy osobom niepełnosprawnym
- zwiększyć liczbę uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej
- zwiększyć liczbę uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy
- inspirować do tworzenia grup samopomocowych, integrujących osoby niepełnosprawne

- rozwijać pracę socjalną na rzecz osób niepełnosprawnych
- rozwijać usamodzielnienie poprzez różnorodne formy mieszkalnictwa
- rozpowszechniać informacje dotyczące placówek działających na rzecz osób niepełnosprawnych

Aby osiągnąć ten cel należy pozyskiwać środki finansowe z różnych źródeł na realizację działań. Wskazane jest również tworzenie grup wsparcia składających się z rodzin i opiekunów osób niepełnosprawnych.

5.6. Usprawnienie współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych

Aby osoba niepełnosprawna miała godne warunki życia, a także mogła uczestniczyć w życiu społecznym niezbędne jest zaangażowanie wszystkich instytucji i organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych. Należy zauważyć, że współpraca wszystkich tych instytucji pozwoli na dokładne zdiagnozowanie problemów i potrzeb osób niepełnosprawnych, co przyczyni się do udzielenia możliwie najlepszej pomocy.

6. Przewidywane efekty programu

Efektami realizacji programu będą:

- zmiana świadomości społeczeństwa na temat osób niepełnosprawnych
- poprawa warunków życia osób niepełnosprawnych i ich rodzin
- eliminacja różnorodnych barier ograniczających udział osób niepełnosprawnych w życiu społecznym
- zwiększenie dostępu do opieki medycznej i rehabilitacji
- zwiększenie dostępu do różnych form edukacji poprzez likwidację barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się, a także wyposażenie szkół w niezbędny sprzęt ułatwiający naukę
- zwiększenie aktywności zawodowej
- stworzenie systemu informacyjnego dla osób niepełnosprawnych
- integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnym

Realizacja programu będzie możliwa przy ścisłej współpracy z wszystkimi instytucjami i organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność na rzecz osób niepełnosprawnych na terenie Powiatu Warszawskiego Zachodniego oraz pozyskiwaniu niezbędnych środków finansowych na realizację założonych celów.

Program ma charakter otwarty i będzie mógł ulegać weryfikacji w zależności od aktualnych potrzeb osób niepełnosprawnych.

7.Główni realizatorzy programu

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ożarowie Mazowieckim
- Powiatowy Urząd Pracy w Błoniu
- Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Grodzisku Mazowieckim
- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ożarowie Mazowieckim
- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomiankach
- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Błoniu
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lesznie
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kampinosie
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izabelinie
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starych Babcicach
- Dom Pomocy Społecznej w Bramkach
- Dom Pomocy Społecznej w Sadowej
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Łubcu
- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Bramkach
- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Sadowej
- Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Lesznie im. płk. Jerzego Strzałkowskiego
- Ośrodek Szkolno – Wychowawczy dla Dzieci Niewidomych im. Róży Czackiej w Laskach
- Organizacje pozarządowe prowadzące działalność na rzecz osób niepełnosprawnych

